

Elżbieta Bloch-Bogusławska, Małgorzata Pufal, Joanna Pufal

Przypadek samobójstwa kombinowanego

The case of combination suicide

Z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej AM w Bydgoszczy
Kierownik: prof. dr hab. K. Śliwka

Opisany przypadek dotyczy rzadko spotykanego sposobu działania samobójczego, obejmującego próbę samospalenia i ranę ciętą szyi przy użyciu piły taśmowej. Zwłoki 32 letniego stolarza znaleziono na podłodze przy pile taśmowej. W czasie sekcji zwłok stwierdzono na bocznej prawej powierzchni szyi rozległą ranę z uszkodzeniami trzonu kręgu C3 powstałą w wyniku działania piły taśmowej oraz na kończynach dolnych i tułowiu zmiany poparzeniowe. Zmiany te są następstwem podjętej próby samospalenia.

The reported case concerns a rare method of committing suicide consisting in selfburning and neck incision wound made by bandsaw. The corpse of a 32 year old carpenter was found on the floor. The bandsaw was lying nearby. Extensive wound on the lateral, right surface of the neck with damage to the vertebral body of C3 was found at autopsy. This wound was made by the bandsaw. The afterburn changes on the lower limbs and the trunk were also found at autopsy. These changes were repercussions of taken attempts at suicide.

Słowa kluczowe: samobójstwo kombinowane

Key words: combination suicide

WSTĘP

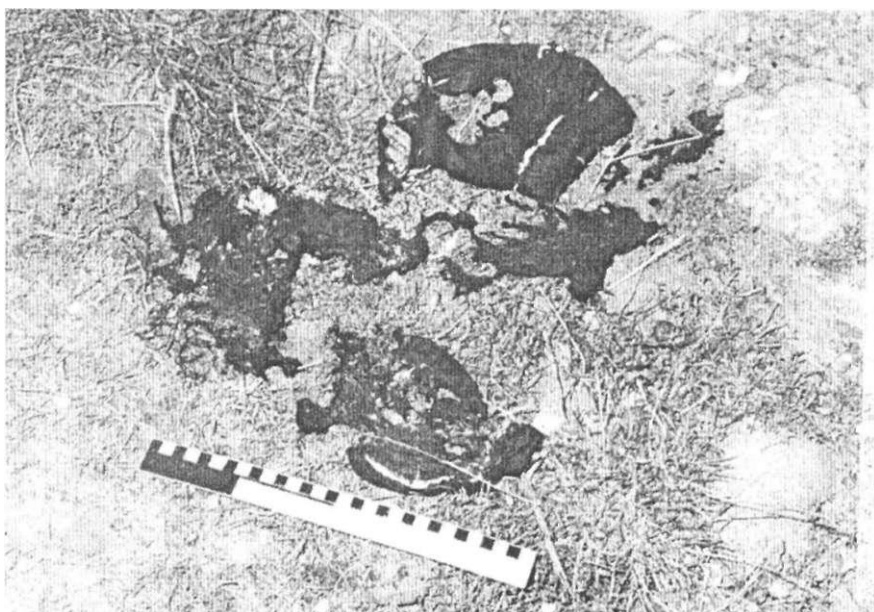
Pomysłowość samobójców w wyszukiwaniu sposobów odebrania sobie życia bywa wręcz niebywała (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 15, 17). Wśród różnych rodzajów śmierci samobójczych najczęściej odnotowywane są przypadki uduszenia gwałtownego wskutek powieszenia (4, 6). Motywacja samobójców wykazuje duże zróżnicowanie (11). Niejednokrotnie w chwili popełnienia czynu pozostają oni pod działaniem środków odurzających (14). Stosunkowo rzadko spotykamy się z przypadkami samospalenia jako sposobami popełnienia samobójstwa (7). Tego rodzaju zachowania mają często znamiona zachowań demonstratywnych

i są formą protestu o charakterze politycznym. Rany cięte powstają w wyniku działania narzędzia ostrego tnącego, w wyniku działania ręki własnej (13) lub obcej. Rany cięte powstałe od działania nietypowych narzędzi to zwykle efekt nieszczęśliwego wypadku (9, 10). Jakkolwiek stosunkowo często podejmowane są też próby samobójstw kombinowanych (11, 13, 16), to w dostępnym nam piśmiennictwie nie znaleźliśmy przypadku samobójstwa kombinowanego z zastosowaniem samospalenia i rany ciętej szyi przy użyciu piły taśmowej.

OPIS PRZYPADKU

W sierpniu 2001 roku w warsztacie stolarskim znaleziono zwłoki 32-letniego, właściciela warsztatu. Zmarły, całkowicie obnażony leżał na podłodze w pozycji lekko pochylonej na lewym boku, plecami oparty o skrzynię z płyty paździerzowej. Wokół zwłok na posadzce i stojącej nieopodal pile taśmowej, zwłaszcza na jej blacie widoczne były rozległe plamy krwawe.

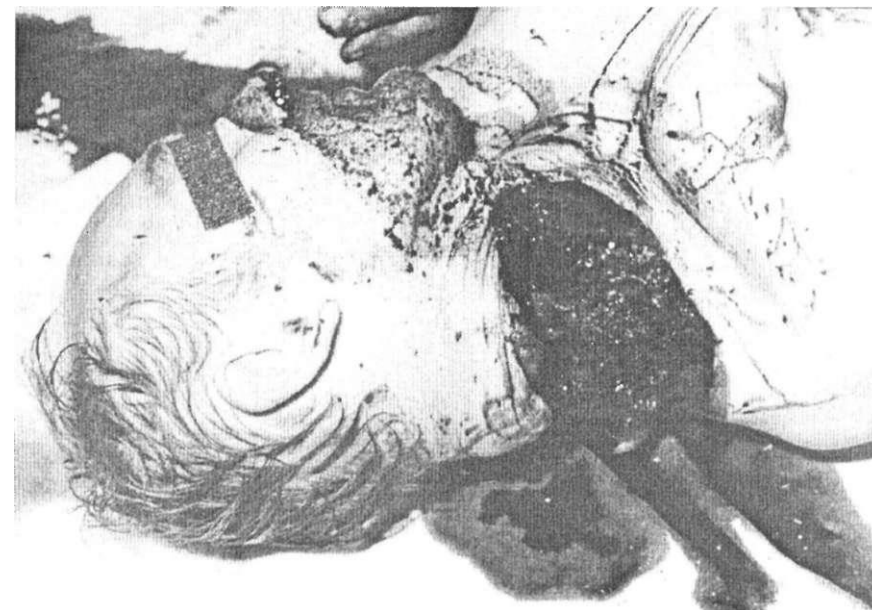
W warsztacie panował nieporządek typowy dla tego rodzaju zakładu. Na trawniku przed drzwiami wejściowymi do warsztatu ujawniono fragmenty spodni oraz zapalniczki z cechami zwęglenia. Pozostałe części garderoby: podkoszulek, koszula i bluza ułożone były starannie na stercie desek.

Ryc. 1. Fragmenty nadpalonej odzieży denata
Fig. 1. Fragments of burned clothes.

Z uzyskanych w czasie śledztwa informacji wynikało, że mężczyzna ten w przeszłości leczył się psychiatrycznie, nadużywał alkoholu, miał skłonności samobójcze.

W czasie sekcji zwłok W.O (SL I 308/01) dokonanej w Zakładzie Medycyny Sądowej AM w Bydgoszczy w dniu 20.08.2001 r. stwierdzono m. in. bardzo skąpe plamy opadowe na tylnej powierzchni ciała. Na skórze kończyn dolnych, pośladków, okolicy krocza i tułowia stwierdzono rozległe, nieregularnego kształtu ubytki naskórka barwy czerwono-brunatnawej, ogniskowo pomarańczowo-czerwonej, jak po złuszczeniu się pęcherzach poparzeńiowych. Na bocznej prawej powierzchni szyi stwierdzono rozległą ranę o nierównych brzegach i nieostrych kątach o wymiarach 23 x 6 cm; w dniu rany widoczne fragmenty poprzerrywanych, postrzępionych mięśni oraz kości kręgosłupa, wzdłuż brzegu rany widoczne otarcia naskórka barwy brunatno-czerwonej w pasie szerokości 0,1-1,0 cm. Mięśnie szyi bladoczerwone. Preparowaniem warstwowym mięśni szyi stwierdzono obecność wylewów i podbiegnięć krwawych w otoczeniu rany na powierzchniach przedniej, bocznej i karku oraz w mięśniach przykręgosłupowych. Przerwanie ciągłości tętnic szyjnych wewnętrznej i zewnętrznej 4 cm powyżej miejsca rozwidlenia tętnicy szyjnej wspólnej. Ranę ciętą prawego płata tarczycy głębokości 1 cm oraz uszkodzenie trzonu kręgu C3 od strony bocznej prawej sięgającej do połowy grubości trzonu.

Ryc. 2. Rana szyi.
Fig. 2. Wound of neck.

W oparciu o charakter stwierdzonych zmian przyjęto, że W.O. podjął próbę samospalenia, czego następstwem oprócz nadpalonych fragmentów odzieży były

zmiany poparzeniowe na skórze kończyn dolnych i tułowia. Następnie przy użyciu piły taśmowej spowodował rozległą ranę cięto-szarpaną szyi z uszkodzeniem naczyń tętniczych i kości kręgosłupa.

PIŚMIENNICTWO:

I. Anders S., Schulz F., Tsokos M. „Ausgeprägte intramuskuläre Hamorrhagien vitaler Genese bei lateral suizidaler Strombeibringung” Rechtsmedizin 2000, 10, 105-109. - 2. Antoniuk Z., Janica J.: Rzadki przypadek samobójczego porażenia prądem. Arch. Med. Sąd. Krym., 1973, 43, 2, 169. - 3. Bloch-Bogusławska E.: „Rzadki przypadek samobójstwa” Arch. Med. Sąd. Krym. 1987, 3, 186-188. - 4. Brodziak T., Kordek K. „Samobójstwa w Wielkopolsce w latach 1976-1991 w materiale sekcyjnym Zakładu Medycyny Sądowej w Poznaniu” Postępy Med. Sąd. Krym. 1995 II 235-239. - 5. Brzyski J.: Niezwykły przypadek powieszenia samobójczego 14-letniego chłopca. Arch. Med. Sąd. Krym. 1985, 35, 3, 203. - 6. Faller-Marquardt, Pollak S. „Gemeinschaftlicher Suizid mit Schussabgabe in die Scheitelregion” Rechtsmedizin 2000, 10, 148-152. - 7. Fiedorczyk Z.: „Śmiertelne zatrucie tlenkiem węgla w niecodziennych okolicznościach samospalenia” Arch. Med. Sąd. Krym. 1996, 2, 105-108. - 8. Fiedorczyk Z., Kosicki M.: Śmierć samobójcza w ciasnej przestrzeni. Arch. Med. Sąd. Krym. 1996, 2, 109-111. - 9. Fiedorczyk Z., Koeppe W.: Śmiertelne rany kluto-cięte jako następstwo obrażeń spowodowanych przedmiotami szklanymi. Arch. Med. Sąd. Krym. 1993, 44, 1, 3. 97. - 10. Fiedorczyk Z., Przygodzka A.: Śmierć gwałtowna wskutek ran kluto-ciętych w następstwie obrażeń szkłem płaskim - ciągnionym. Arch. Med. Sąd. Krym. 1993, 44, 1, 93.

II. Janica J.: „Samobójstwa kombinowane na podstawie materiału Zakładu Medycyny Sądowej AM w Białymstoku w latach 1956-1979” Arch. Med. Sąd. Krym. 1982, 32, 183-185. - 12. Kosuń J.: Niezwykłe przypadki samobójczego porażenia prądem elektrycznym. Arch. Med. Sąd. Krym. 1989, 39, 1, 53. - 13. Kunz J. Gross A.: Samobójstwa kombinowane (opis 5 przypadków). Arch. Med. Sąd. i Krym. 1994, 44, 3, 339. - 14. Rygol K., Neniczka S.: Samobójstwa osób będących pod wpływem środków psychotropowych. Arch. Med. Sąd. Krym. Suplement 1, 2000, 50, 165-169. Świątek B., Traunfeller Z.: Rzadki przypadek samouszkodzenia klatki piersiowej. Arch. Med. Sąd. Krym. 1991, 41, 3, 236-239. - 15. Świątek B., Parkitna-Cegła Z.: Kazyistyka samobójstw kombinowanych zużyciem narzędzi ostrych. Arch. Med. Sąd. Krym. 1993, 44, 1, 84. - 16. Zbychowski J., Jankowski Z.: Rzadki przypadek samobójstwa przez wytampowanie górnych dróg oddechowych. Arch. Med. Sąd. Krym. 1985, 35, 1, 49.

Adres pierwszego autora:
Katedra Medycyny Sądowej
ul. M. Skłodowskiej-Curie 9
85-094 Bydgoszcz

Tomasz Konopka

Niezwykły przypadek postrzału z broni palnej samodiałowej

Unusual case of gunshot by self-made firearm

Z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej CM UJ w Krakowie
Kierownik: dr hab. med. F. Trela - profesor UJ

Zaprezentowano przypadek samobójstwa z użyciem prymitywnej, samodiałowej broni palnej, skonstruowanej z prostej rurki hydraulicznej. Samobójca stojąc na stołku z pętlą założoną na szyję, oddał sobie strzał w usta kilkunastoma kulkami stalowymi. W chwili strzału urządzenie uległo rozerwaniu, kalecząc rękę samobójcy.

A case of suicide with the use of a primitive self-made firearm, constructed with a steel tube was presented. Victim standing on a stool, with hanging loop around the neck, shot himself to mouth with fourteen steel balls. At this moment the weapon tore apart wounding hand of the victim.

Słowa kluczowe: broń palna samodiałowa, postrzał śmiertelny

Key words: self-made firearm, fatal gunshot

Jakkolwiek wykonywanie własnoręcznie broni palnej jest zabronione Ustawą o Broni i Amunicji, to jednak eksperci balistyki badają egzemplarze broni samodiałowej stosunkowo często. Medycy sądowi stykają się z samodiałową bronią palną, dopiero w przypadkach spowodowania przez taką broń śmiertelnych obrażeń. Analiza przypadków własnych oraz publikacji sądowo-lekarskich wskazuje, że najczęściej są to dwa typy zdarzeń.

1. Samobójstwa. Użyta w tego typu przypadkach broń jest bardzo prymitywna, najczęściej sporządzona doraźnie w celu jednorazowego użycia, z łatwo dostępnych materiałów i prostymi technikami. Często jest to tylko rurka metalowa pełniąca rolę lufy, załadowana fabrycznym nabojem lub zastępczym materiałem miotającym. Odpalenie następuje np. przez uderzenie młotkiem w spłonkę naboju (3), włożenie rurki z nabojem do ogniska (2), zapalenie zapałką (6, 7), czy wywołanie zwarcia elektrycznego (5) - zatem w sposób dostępny dla samobójcy, ale przez swą złożoność, wykluczający podstępne odpalenie do innej osoby. Zaliczanie tych egzemplarzy do broni, wydaje się być pewnym nadużyciem, jednak według Ustawy o Broni i Amunicji, są one bronią palną.